

Міністерство освіти і науки України
Карпатський національний університет імені Василя Стефаника
Факультет фізичного виховання і спорту
Кафедра терапії, реабілітації і морфології

**СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
МЕНЕДЖМЕНТ У ФІЗИЧНІЙ ТЕРАПІЇ**

2025/2026 навчальний рік

Освітньо-професійна програма

«Фізична терапія. ерготерапія»

Рівень вищої освіти

Другий (магістерський) рівень

Галузь знань

I Охорона здоров'я та соціальне забезпечення

Спеціальність

I7 Терапія та реабілітація

Освітня кваліфікація

Магістр терапії та реабілітації

Спеціалізація

I7.01 Фізична терапія

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 27 від серпня 2025 р.

1. ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ

Назва дисципліни	Менеджмент у фізичній терапії
Викладачі	д. держ. упр., професор Микола СТОВБАН
Електронна сторінка кафедри	https://ktrim.cnu.edu.ua/
Е-mail кафедри	ktrim@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Вибіркова дисципліна
Обсяг дисципліни	3,0 кредити ЄКТС
Мова навчання	українська
Посилання на навчально-методичні ресурси кафедри	https://ktrim.cnu.edu.ua/mahistram/
Матеріально-технічне забезпечення	<ul style="list-style-type: none">- таблиці та схеми до різних розділів і тем дисципліни;- мультимедійний проєктор;- навчальні стенди, якими обладнанні коридори і класи кафедри;- перелік теоретичних питань, тести і ситуаційні задачі для поточного і модульного підсумкового контролю знань;- конспекти лекцій, навчальний посібник для практичних занять та для самостійної роботи- https://ktrim.cnu.edu.ua/mahistram/
Консультація та відпрацювання	Середа - з 14:00 до 16:30 на базі кафедри терапії, реабілітації і морфології, навчальна кімната (вул. вул. Шевченка, 57)
Сайт дистанційного навчання	https://www.d-learn-pnu.edu.ua

2. АНОТАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Навчальна дисципліна «Менеджмент у фізичній терапії» вивчається здобувачами другого (магістерського) рівня спеціальності І7 «Терапія та реабілітація» спрямована на формування у здобувачів освіти системного розуміння принципів, методів і сучасних підходів до управління у сфері фізичної терапії. Курс охоплює питання організації діяльності фахівця, планування та координації реабілітаційного процесу, управління ресурсами, командної взаємодії, забезпечення якості послуг та дотримання професійних стандартів. Особлива увага приділяється лідерству, комунікації, етичним аспектам, прийняттю управлінських рішень у клінічних та адміністративних ситуаціях, а також розумінню ролі менеджменту в побудові ефективних реабілітаційних маршрутів. Дисципліна формує компетентності, необхідні для професійного зростання фізичного терапевта, його участі в розвитку реабілітаційних служб і впровадженні доказових управлінських практик у системі охорони здоров'я.

Метою вивчення дисципліни «Менеджмент у фізичній терапії» є формування у здобувачів освіти знань, умінь та навичок, необхідних для ефективного управління діяльністю у сфері фізичної терапії, включно з плануванням, організацією, координацією та оцінюванням реабілітаційних послуг; забезпечити розуміння принципів лідерства, командної роботи, управління ресурсами, якості, безпеки пацієнтів та прийняття управлінських рішень у

клінічному й адміністративному контекстах.

Цілі навчальної дисципліни:

- Сформувати розуміння теоретичних основ менеджменту та їх застосування у сфері фізичної терапії й реабілітаційних послуг.
- Навчити планувати, організовувати та координувати діяльність фахівця фізичної терапії, включно з управлінням реабілітаційним процесом і міждисциплінарною взаємодією.
- Розвинути навички ефективної комунікації та лідерства в команді реабілітаційних фахівців, включно з умінням приймати управлінські рішення в клінічних і адміністративних ситуаціях.
- Опанувати методи управління ресурсами (персоналом, часом, обладнанням, інформаційними ресурсами) та принципи їх раціонального використання.
- Сформувати компетентності щодо забезпечення якості та безпеки пацієнтів, включно з моніторингом результатів, стандартами роботи та принципами доказової практики.
- Навчити аналізувати та вдосконалювати організаційні процеси, що стосуються надання фізіотерапевтичних і реабілітаційних послуг.
- Сприяти розвитку професійної відповідальності й етичної поведінки у процесі управління та взаємодії з пацієнтами, колегами та іншими учасниками системи охорони здоров'я.

3. ПРОГРАМНІ КОМПЕТЕНТНОСТІ

3.1. Інтегральна компетентність

ІК. Здатність розв'язувати автономно та у мультидисциплінарному контексті складні спеціалізовані задачі та проблеми, пов'язані з порушенням рухових та поєднаних з ними функцій, які забезпечують активність та участь особи; провадити практичну, адміністративну, наукову, інноваційну та освітню діяльність у фізичній терапії.

3.2. Загальні компетентності

- ЗК 01. Здатність планувати та управляти часом
- ЗК 02. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
- ЗК 03. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.
- ЗК 04. Здатність приймати обґрунтовані рішення.
- ЗК 05. Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети.
- ЗК 06. Здатність виявляти ініціативу та підприємливість.
- ЗК 07. Здатність працювати автономно.

3.3. Спеціальні (фахові, предметні) компетентності

- СК 01. Здатність професійно мислити, диференціювати і проблеми фізичної, когнітивної, психоемоційної сфер, визначати обмеження рухових та поєднаних з ними функцій, активності та участі пацієнта за біопсихосоціальною моделлю, обмеження життєдіяльності.
- СК 02. Здатність розуміти клінічний діагноз пацієнта/ клієнта, перебіг захворювання і тактику лікування.
- СК 03. Здатність безпечно та ефективно обстежувати та оцінювати осіб різних вікових, нозологічних та професійних груп з обмеженнями повсякденного функціонування, із складною прогресуючою та мультисистемною патологією, визначати фізичний розвиток та фізичний стан для прийняття науковообґрунтованих клінічних рішень.

- СК 04. Здатність враховувати потреби пацієнта/клієнта, прогнозувати результати фізичної терапії, встановлювати пацієнтоорієнтовані довгострокові та короткострокові цілі, формулювати завдання, розробляти, обговорювати та пояснювати програму фізичної терапії, або компоненти індивідуального реабілітаційного плану, які стосуються фізичної терапії.
- СК 05. Здатність безпечно та ефективно проводити втручання на основі принципів доказовоінформованої практики, застосовувати науково обґрунтовані засоби та методи, забезпечувати їх відповідність цілям фізичної терапії, функціональним можливостям та динаміці стану пацієнта/клієнта.
- СК 06. Здатність провадити професійну діяльність в реабілітаційних закладах, відділеннях, підрозділах, а також у територіальних громадах, у складі мультидисциплінарної реабілітаційної команди або самостійно, співпрацюючи з іншими працівниками охорони здоров'я та зацікавленими особами.
- СК 07. Здатність планувати, контролювати терапевтичне заняття, хід виконання програми фізичної терапії, аналізувати та інтерпретувати результати втручання, вносити корективи до розробленої програми чи компонентів індивідуального реабілітаційного плану, маршруту пацієнта.
- СК 08. Здатність ефективно здійснювати професійну комунікацію, зокрема вести документацію різних аспектів фізичної терапії згідно вимог чинного законодавства, надавати підзвітні послуги.
- СК 09. Здатність провадити наукові дослідження у сфері фізичної терапії, використовувати й поширювати найкращі наявні докази у професійній та викладацькій діяльності, для і поліпшення якості послуг фізичної терапії та освіти.
- СК 10. Здатність організовувати складні робочі процеси, взаємодіяти з адміністративними та управлінськими структурами з метою інформування, розробки та/або впровадження відповідної політики і стратегій в галузі охорони здоров'я, сприяти розвитку послуг, спрямованих на задоволення потреб суспільства.
- СК 11. Здатність здійснювати рефлексивну професійну діяльність, самоаналіз та безперервний професійний розвиток.
- СК 12. Здатність надавати першу домедичну допомогу за умов надзвичайних ситуацій та військових дій, розуміти основи тактичної медицини..

3.4. Результати навчання

- РН 01. Застосовувати біопсихосоціальну модель обмежень життєдіяльності у професійній діяльності, аналізувати медичні, соціальні та особистісні проблеми пацієнта/клієнта.
- РН 02. Дотримуватись юридичних та етичних вимог, провадити діяльність з інформованої згоди пацієнта/клієнта.
- РН 03. Уміти вибирати і аналізувати інформацію про стан пацієнта.
- РН 04. Оцінювати, обговорювати та застосовувати результати наукових досліджень у клінічній, науковій, освітній та адміністративній діяльності.
- РН 05. Проводити опитування (суб'єктивне обстеження) пацієнта/клієнта для визначення порушень функції, активності та участі.
- РН 06. Визначати рівень психомоторного та фізичного розвитку людини, її фізичний стан, виконувати об'єктивне обстеження пацієнтів/клієнтів різних нозологічних груп та при складній прогресуючій і мультисистемній патології, використовуючи відповідний інструментарій.
- РН 07. Демонструвати здатність до пацієнтоорієнтованої практичної діяльності за узгодженням із пацієнтом/клієнтом, його родиною/опікунами, членами мультидисциплінарної команди.

- PH 08. Ефективно комунікувати з пацієнтом/клієнтом, встановлювати прямий та зворотній зв'язок для створення та підтримки терапевтичного альянсу.
- PH 09. Прогнозувати результати фізичної терапії пацієнтів/клієнтів різних вікових та нозологічних груп при складній прогресуючій та мультисистемній патології.
- PH 10. Визначати наявні ресурси фізичної терапії, встановлювати мету, цілі та завдання втручання.
- PH 11. Створювати програму фізичної терапії пацієнтів/клієнтів різного віку, зокрема зі складними патологічними процесами та порушеннями окремо, або як частину індивідуального реабілітаційного плану.
- PH 12. Реалізовувати програму фізичної терапії окремо, або як індивідуального реабілітаційного плану, відповідно до наявних ресурсів.
- PH 13. Контролювати тривалість та інтенсивність терапевтичних заходів в межах програми фізичної терапії та окремих занять.
- PH 14. Коректувати перебіг виконання програми фізичної терапії на основі аналізу запланованих та досягнутих результатів та динаміки стану пацієнта.
- PH 15. Визначати межі професійної діяльності та їх дотримуватися, провадити практичну діяльність автономно, бути відповідальним за її наслідки перед суспільством та іншим фахівцями.
- PH 16. Вести документацію різних аспектів фізичної терапії згідно вимог чинного законодавства.
- PH 17. Взаємодіяти з адміністративними та управлінськими структурами, інформаційними ресурсами з метою адвокації професії, впливу на політики та стратегії розвитку фізичної терапії, що спрямовані на задоволення потреб окремих осіб та громади в Україні
- PH 18. Ефективно використовувати наявні та залучати додаткові ресурси і технології для забезпечення якості послуг
- PH 19. Викладати спеціалізовані навчальні дисципліни у закладах вищої освіти, брати участь в реалізації освітніх програм як клінічний керівник/методист/супервізор навчальних практик.
- PH 20. Планувати та здійснювати особистий професійний розвиток, сприяти професійному розвитку колег.
- PH 21. Планувати і виконувати наукові і прикладні дослідження у сфері фізичної терапії, висувати і перевіряти гіпотези, обирати методики та інструменти досліджень, аналізувати їх результати, обґрунтовувати висновки.
- PH 22. Надавати долікарську допомогу при невідкладних станах.

4. ОРГАНІЗАЦІЯ НАВЧАННЯ

4.1. Структура навчальної дисципліни

№	Назви тем	Кількість годин			
		Усього	У тому числі		
			Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота
1.	Сутність та роль управління менеджменту в медицині. Еволюція менеджменту. Моделі організації та фінансування охорони здоров'я.	3,5	2	-	1,5

2.	Сутність категорій «управління», «менеджмент», «підприємництво». Комплексне вдосконалення процесів управління.	3,5	-	-	3,5
3.	Рівні управління та групи менеджерів. Менеджер у системі охорони здоров'я.	3,5	2	-	1,5
4.	Основні методи та функції управління.	3,5	-	-	3,5
5.	Суспільно-приватна модель фінансування. Соціальна модель охорони здоров'я.	3,5	-	-	3,5
6.	Форми медичного страхування.	3,5	-	-	3,5
7.	Державне регулювання охорони здоров'я в Україні. Заклади охорони здоров'я як об'єкт управління.	3,5	2	-	1,5
8.	Система охорони здоров'я в Україні.	3,5	-	-	3,5
9.	Поняття про організації. Сутність та основні риси формальної організації.	3,5	-	-	3,5
10.	Загальні характеристики підприємств: види, особливості управління.	3,5	-	-	3,5
11.	Сутність та основні риси діяльності закладів охорони здоров'я.	3,5	-	-	3,5
12.	Підприємницька діяльність у галузі охорони здоров'я.	4	-	2	2
13.	Організація та порядок надання послуг у закладах охорони здоров'я. Класифікація закладів охорони здоров'я за сферою діяльності.	3,5	-	-	3,5
14.	Підприємство в галузі охорони здоров'я: сутність, принципи, функції.	3,5	2	-	1,5
15.	Фінансовий план медичного закладу. Особливості розробки та затвердження фінансового плану.	3,5	-	-	3,5
16.	Характеристика ринку медичних послуг.	3,5	-	-	3,5
17.	Управління інформаційним забезпеченням у галузі охорони здоров'я.	3,5	2	-	1,5
18.	Інформаційні технології: мета, сутність, завдання.	3,5	-	-	3,5
19.	Державна політика в галузі інфраструктури інформатизації охорони здоров'я.	3,5	-	-	3,5
20.	Інформаційно-документаційне забезпечення діяльності в галузі охорони здоров'я. Складання та оформлення службових документів.	3,5	-	-	3,5
21.	Система управління персоналом. Організація та оплата праці працівників закладів охорони здоров'я.	3,5	2	-	1,5
22.	Концептуальні засади управління кадрами в галузі охорони здоров'я.	4	-	2	2
23.	Підготовка управлінських кадрів для галузі охорони здоров'я. Система підготовки медичних кадрів в Україні.	3,5	-	-	3,5
24.	Система кваліфікаційних вимог до медичного та управлінського персоналу медичних закладів. Організація праці та оплата праці медичних працівників.	3,5	-	-	3,5
25.	Підсумковий контроль	5	-	2	3
	Всього годин	90	10	20	66
Кредитів ECTS – 3,0					

4.2.Методи навчання

При вивченні дисципліни застосовуються наступні методи навчання: *за джерелом передачі та сприймання навчальної інформації* – словесні, наочні, практичні; *за характером пізнавальної діяльності* – пояснювально-ілюстративний, репродуктивний, проблемне викладання, частково-пошуковий, дослідницький; *за метою і завданнями* – методи оволодіння новими знаннями, формування вмінь і навичок, перевірки та оцінювання знань, умінь і навичок; методи усного викладу знань, закріплення навчального матеріалу, самостійної роботи з осмисленням й засвоєнням нового матеріалу із застосування знань на практиці та вироблення вмінь і навичок, перевірки та оцінювання знань, умінь і навичок; *з точки зору цілісного підходу до діяльності у процесі навчання* – методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності; стимулювання й мотивація навчання, контролю, самоконтролю, взаємоконтролю і корекції, самокорекції та взаємокорекції; *дистанційні технології* – використання хмарного додатку Teams ліцензійного пакету Microsoft Office чи застосування програми для адміністрування опитування Google Forms яка входить в офісний набір Google Drive.

4.3. Система оцінювання

Поточний контроль проводиться на практичному занятті за виступ та виконання письмового завдання (за необхідності) здобувачем вищої освіти. Передбачає оцінювання теоретичної підготовки здобувачів вищої освіти із зазначеної теми під час роботи на практичних заняттях та набутих професійних навичок під час виконання практичних завдань.

Оцінювання відповідей здобувачів освіти на практичних заняттях відбувається згідно навчального розкладу за 100 бальною шкалою. Вага оцінки за кожен вид навчальної роботи та відповідну тему відображена у таблиці. Максимальна кількість балів, яку здобувач освіти може отримати за виконання завдань на практичних заняттях складає 30 балів.

Накопичування балів під час вивчення дисципліни	
Види навчальної роботи	Максимальна кількість балів
Практичне заняття	30
Самостійна робота	10
Індивідуальне завдання (проект)	10
Залік/Екзамен	50
Максимальна кількість балів	100

Критерії поточного оцінювання.

«90-100 балів» – здобувач вищої освіти в повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей (в т. ч. у вигляді мультимедійних презентацій), глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу.

«70-89 балів» – здобувач вищої освіти достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей (в т. ч. у вигляді мультимедійних презентацій), в основному розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу. Але при викладанні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки.

«50-69 балів» – здобувач вищої освіти в цілому володіє навчальним матеріалом викладає його основний зміст під час усних виступів та письмових відповідей (в т. ч. у вигляді мультимедійних презентацій), але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, без використання необхідної літератури, допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки.

«Менше 50 балів» – здобувач вищої освіти не в повному обсязі володіє навчальним

матеріалом. Фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає його під час усних виступів та письмових відповідей, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності.

Додаткові бали до поточного контролю здобувач освіти може отримати, пройшовши навчальний курс у вигляді неформальної освіти з отриманням сертифікату в межах предмету вивчення дисципліни протягом навчального семестру, взявши участь у науковому, освітньому чи прикладному проєкті, який відповідає предмету дисципліни чи підготувавши дайджест (добір уривків з різних джерел на певну тематику). У форматі дайджестів можна зробити системний аналіз будь-якого теоретичного положення, розкрити різні точки зору на будь-яку проблему, тему, питання та зробити узагальнюючі висновки:

3 бали – нараховується здобувачам освіти, які пройшли навчальний курс у вигляді неформальної освіти з отриманням сертифікату в межах предмету вивчення дисципліни протягом навчального семестру.

2 бали – нараховується здобувачам освіти, які взяли участь у науковому, освітньому чи прикладному проєкті, який відповідає предмету дисципліни.

1 бал – нараховується здобувачам освіти, які підготували дайджест на певну тематику в межах вивчення дисципліни.

Також за рішенням кафедри здобувачам освіти, які брали участь у науково-дослідній роботі (роботі конференцій, студентських наукових гуртків та проблемних груп, підготовці публікацій), а також були учасниками олімпіад, конкурсів, можуть присуджуватися додаткові бали «Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності студентів ДВНЗ «Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019) (див. ст. 4). Ознайомитися із положенням можна за посиланням: <https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні-документи/polozhenja/>

Контроль за самостійною роботою.

Самостійна робота здобувачів освіти передбачає:

1. Тестування.
2. Підготовка індивідуального проєкту.

Тестовий контроль. Здобувач вищої освіти опрацьовує питання, що призначені для самостійного вивчення і для контролю проходить тестування в системі дистанційного навчання (d-learn.pro) (дві спроби – кращий результат).

Оцінювання за кожен тестовий контроль здійснюється за 100 бальною шкалою. Вага оцінки за відповідну тему відображена у таблиці вище. Максимальна кількість балів, яку здобувач освіти може отримати за тестовий контроль складає 8 балів.

Підготовка індивідуального проєкту.

Вивчення дисципліни передбачає обов'язкову підготовку індивідуального проєкту. Оцінювання індивідуального проєкту здійснюється за 100 бальною шкалою. Максимальна кількість балів за індивідуальний проєкт складає 10 балів.

Метою підготовки індивідуального проєкту є закріплення теоретичних знань і практичних навичок з дисципліни.

Критерії оцінювання індивідуального проєкту:

«90-100 балів» – індивідуальний проєкт виконано на високому рівні, вирішено усі поставлені завдання. Під час усного захисту проєкту здобувач освіти проявив повне володіння матеріалом та свій виступ супроводжував мультимедійною презентацією.

«70-89 балів» – індивідуальний проєкт містить деякі незначні помилки та суперечні питання, які можуть бути виправлені письмово, або захищені усно. Під час усного захисту проєкту здобувач освіти проявив достатнє володіння матеріалом та свій виступ супроводжував мультимедійною презентацією.

«50-69 балів» – індивідуальний проєкт містить незначні помилки та суперечні питання, які можуть бути виправлені письмово, або захищені усно, проте сам проєкт не містить

всебічного аналізу, а поставлені питання вирішені не повністю. Під час усного захисту проєкту здобувач освіти проявив загальне володіння матеріалом та свій виступ супроводжував мультимедійною презентацією.

«Менше 50 балів» – індивідуальний проєкт не відповідає поставленим завданням, допущені суттєві помилки та неточності.

Підсумковий семестровий контроль є підсумковим оцінюванням результатів навчання здобувача вищої освіти за семестр. Підсумковий семестровий контроль оцінюється від 0 до 50 балів і переводиться у національну шкалу та шкалу ЄКТС.

Оцінювання за підсумковий семестровий контроль відбувається у 100-бальній шкалі, отримана оцінка множиться на ваговий коефіцієнт 0,5. Оцінка за підсумковий контроль формується із суми відповідей здобувачів освіти (максимум 50 балів):

- 1) 1 теоретичне запитання (15 балів);
- 2) знання дефініції (5 балів);
- 3) розв'язування тестових завдань (15 балів: 5 тестів по 3 бали кожен) та вирішення практичного завдання (15 балів).

В умовах дистанційного навчання ідентифікація здобувача вищої освіти відбувається за використанням програми Zoom і екзамен складається через виконання тільки письмової компоненти (30 тестових питань у системі дистанційного навчання університету (d-learn.pro) (максимум 50 балів).

Повторне складання екзаменів допускається не більше двох разів з кожної дисципліни: один раз викладачеві (талон №2) тестування в системі дистанційного навчання + усне опитування відповідно до програмових вимог, другий – комісії (талон №3) реалізується виключно у тестовій формі з використанням організаційно-технологічних процесів.

Якщо здобувач вищої освіти не склав навчальну дисципліну за талоном 3, дозволяється повторне вивчення навчальної дисципліни впродовж наступного семестру (планується за рахунок власного часу студента і не фінансується з бюджетних коштів).

Оцінювання навчальних досягнень здобувача вищої освіти з усіх видів навчальної роботи здійснюється за стобальною шкалою і переводиться у національну шкалу та шкалу ЄКТС за наступною шкалою:

Університетська шкала	Оцінка за національною шкалою (для екзамену)	Оцінка за національною шкалою (для заліку)	Оцінка ЄКТС
90-100	відмінно	зараховано	A
80-89	добре		B
70-79	задовільно		C
60-69			D
50-59			E
25-49	незадовільно (з можливістю повторного складання)	не зараховано	FX
F0-24	незадовільно (з обов'язковим повторним курсом)		

5. ПОЛІТИКА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Нормативні документи Карпатського національного університету імені Василя Стефаника щодо організації освітнього процесу, протидії булінгу, корупції, дотримання академічної доброчесності, ознайомлення з освітніми програмами тощо, розміщені на сайті Університету за покликанням: <https://cnu.edu.ua/>

<p>Академічна доброчесність</p>	<p>Дотримання академічної доброчесності базується на ряді документів, положень та принципів академічної доброчесності, що регламентують діяльність здобувачів вищої освіти та викладачів університету:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Кодекс честі Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника: https://surl.li/deyung - Положення про Комісію з питань етики та академічної доброчесності Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника: https://surli.cc/vzcyro - Положення про запобігання академічному плагиату та інших видів академічної нечесності у навчальній та науково-дослідній роботі здобувачів освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника: https://surl.lu/frpgra - Положення про запобігання академічному плагиату у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника: https://surl.li/gujbep - Лист МОН України «До питання уникнення проблем і помилок у практиках забезпечення академічної доброчесності»: https://surl.li/amujej <p>Ознайомитися з даними положеннями та документами можна за покликанням: https://cnu.edu.ua/polozhennia-pro-zapobihannia-plahiatu/</p>
<p>Пропуски занять (відпрацювання)</p>	<p>Пропущені заняття відпрацьовуються відповідно до графіка відпрацювань (https://ktrim.cnu.edu.ua/navchalnyj-protses/). Також, за умови наявності вільного часу у викладача, можливо узгодити час відпрацювання пропущеного заняття поза встановленим графіком. Здобувач вищої освіти повинен підготувати пропущену тему, відповідно до силабусу.</p>
<p>Виконання завдання пізніше встановленого терміну</p>	<p>У разі виконання завдання здобувачем освіти пізніше встановленого терміну, без попереднього узгодження ситуації з викладачем, оцінка за завдання – «незадовільно», відповідно до «Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності студентів Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника. Ознайомитися із положенням можна за покликанням: https://surl.li/mmljzj</p>
<p>Невідповідна поведінка під час заняття</p>	<p>Невідповідна поведінка під час заняття регламентується рядом положень про академічну доброчесність (див. вище) та може призвести до відрахування здобувача вищої освіти «за порушення навчальної дисципліни і правил внутрішнього розпорядку вищого закладу освіти», відповідно до п.14 «Відрахування студентів» «Положення про порядок переведення, відрахування та поновлення студентів вищих закладів освіти». Ознайомитися із положенням можна за покликанням: https://surl.lu/ytkajq</p>
<p>Додаткові бали</p>	<p>Додаткові бали до поточного контролю здобувач освіти може отримати, пройшовши навчальний курс у вигляді неформальної освіти з отриманням сертифікату в межах предмету вивчення дисципліни протягом навчального семестру, взявши участь у науковому, освітньому чи прикладному проекті, який відповідає предмету дисципліни чи підготувавши дайджест (добір уривків з різних джерел на певну тематику). У форматі дайджестів можна зробити системний аналіз будь-</p>

	якого теоретичного положення, розкрити різні точки зору на будь-яку проблему, тему, питання та зробити узагальнюючі висновки: 3 бали – нараховується здобувачам освіти, які пройшли навчальний курс у вигляді неформальної освіти з отриманням сертифікату в межах предмету вивчення дисципліни протягом навчального семестру. 2 бали – нараховується здобувачам освіти, які взяли участь у науковому, освітньому чи прикладному проєкті, який відповідає предмету дисципліни. 1 бал – нараховується здобувачам освіти, які підготували дайджест на певну тематику в межах вивчення дисципліни.
Неформальна освіта	Можливість зарахування результатів неформальної освіти регламентується Положенням про порядок зарахування результатів неформальної освіти у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника. Ознайомитися з положенням можна за покликанням: https://surl.li/cfgkeo

6. ПЕРЕЛІК НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

6.1.Основна

1. Грузева ТС, редактор. Громадське здоров'я: підручник. Вінниця:Нова книга;2023. 616 с.
2. Грузева ТС, редактор. Громадське здоров'я: навчальний посібник. Київ: Книга-плюс; 2021. 296 с.
3. Децик ОЗ, Бурак ОЛ, Стовбан ІВ, Карпінець ІМ, Юкіш ГЯ. Система громадського здоров'я в Україні та за кордоном: навч. посіб. для здобувачів вищої освіти. Івано-Франківськ: ІФНМУ; 2024. 287 с.
4. Парій ВД, редактор. Економіка охорони здоров'я[Текст]: [Підручник]. Житомир: ТОВ Видавничий дім Бук-Друк, 2021. 288 с.

6.2.Додаткова

1. Андрусів УЯ, Юрченко НБ. Зарубіжний досвід фінансування систем охорони здоров'я. Економічний простір: Збірник наукових праць. 2019; 150 : 34-45.
2. Громадське здоров'я: підручник для здобувачів вищих мед. навч. закладів / Москаленко ВФ, Гульчій ОП, Грузева ТС [та ін.]. – Вид. 3 – Вінниця: «Нова книга», 2013. 560 с.
3. Децик ОЗ, Кольцова НІ, Стовбан ІВ, Золотарьова ЖМ, Ціхонь ЗО, Федорків НБ, Ковальчук РЄ. Вибрані лекції з громадського здоров'я. Навчальний посібник. Івано-Франківськ; 2019. 273 с.
4. Kinash I, Savchuk L. Comparative analysis of economic provision of health care of foreign countries and Ukraine: Journal of Eastern European and Central Asian Research. 2019; 6 – Available at: <https://ieeca.org/journal/index.php/JEECAR/article/view/286>
5. Кінаш ІІ, Савчук ЛМ. Фактори впливу на розвиток сфери охорони здоров'я України. Причорноморські економічні студії. 2018; 25 : 43-47.
6. Перезовова ІВ, Юрченко НБ, Маркетингові дослідження. Навчальний посібник. Івано-Франківськ, 2017. 215 с. Доступно на: <http://chitalnya.nung.edu.ua/node/4512>
7. Савчук ЛМ. Поняття і зміст економічного забезпечення сфери охорони здоров'я. Вісник ХНУ. 2018; 2 (256) : 80-83.
8. Юрченко НБ. Маркетингова діяльність в умовах глобалізації та розвитку електронної комерції. Електронне наукове фахове видання "Ефективна економіка". 2018; 4. Доступно на: <http://www.economy.nayka.com.ua>
9. Oxford Textbook of Global Public Health, 6 edition. Edited by Roges Detels, Martin Gulliford, Quarraisha Abdool Karim and Chorh Chuan Tan. – Oxford University Press, 2017. 1728 p.
10. Tulchinsky TH, Varavikova EA, Cohen MJ. The New Public Health: 4th Edition. Cambridge, USA: Academic Press; 2023. 1214 p.

6.3 Інформаційні ресурси

1. Бібліотека ІФНМУ <https://www.ifnmu.edu.ua/library/>
2. Сторінки кафедри на офіційному сайті ІФНМУ – <http://surl.li/bbpiyg>
3. Офіційний сайт Всесвітньої організації охорони здоров'я – www.who.int
4. Офіційний сайт Центру доказової медицини (CEBM) – www.cebm.net
5. Офіційний сайт Кохрейнівської бібліотеки – www.cochrane.org
6. Офіційний сайт Національної медичної бібліотеки США (NCBI) – www.ncbi.nlm.nih.gov/PubMed
7. Офіційний сайт Національної наукової медичної бібліотеки України – <https://library.gov.ua/>
8. Офіційний сайт Центру контролю та профілактики захворювань (CDC) – www.cdc.gov
9. Офіційний сайт Центру громадського здоров'я МОЗ України – <https://phc.org.ua/>
10. Офіційний сайт Української бази медико-статистичної інформації «Здоров'я для всіх» – <http://medstat.gov.ua/ukr/news.html?id=203>
11. Офіційний сайт журналу British Medical Journal – www.bmj.com
12. Офіційний сайт журналу Evidence-Based Medicine – www.evidence-basedmedicine.com

Розробник силабуса,

д. держ. упр., професор

Микола СТОВБАН

Завідувачка кафедри
д. мед. н., професорка

Лідія ШЕРЕМЕТА